

Kooskõlastamise käigus esitatud märkuste ja ettepanekute arvesse võtmise tabel

Märkuse esitaja	Märkuse sisu	Märkuse arvesse võtmine või arvestamata jätmise põhjendus
1. Majandus- ja Kommunikatsiooni-ministeerium	<p><u>Ettepanek</u> tuua sisse metsaseadusesse erand, mille kohaselt ei tule säilik- ja seemnepuud jätta kasvama avalikult kasutatava tee kaitsevööndis.</p> <p><u>Põhjendus</u> Metsaseaduse kohaselt jäetakse lageraide korral kasvama seemnepuud ja säilikpuud. Eelnõu kohaselt tuleb tulevikus ka turberaie korral jätta kasvama säilikpuud. Tulenevalt ehitusseadustikust on avalikult kasutatavate teede ümber tee kaitsevöönd, mille laius maanteel on 30 meetrit ning tänaval 10 meetrit. Tee omanikul on õigus tee kaitsevööndi laiust vajadusel nii suurendada, kui ka vähendada. Avalikult kasutatava tee kaitsevööndis raie teostamisel tuleb tulenevalt metsaseadusest jätta kasvama seemne- ja säilikpuud. Maanteeamet selgitas meile, et pärast lageraiet avalikult kasutatava tee kaitsevööndisse kasvama jäetud säilik- ja seemnepuud murduvad muutunud keskkonna tõttu mõne aja pärast ning võivad langeda avalikult kasutatavale teele põhjustades seega liiklusohutu.</p>	<p><u>Mitte arvestada</u> Ehitusseadustiku § 72 lõike 1 punkti 4 kohaselt on tee kaitsevööndis lageraie keelatud. Kui tee kaitsevööndis soovitakse puud eemaldada, on seda võimalik teha metsaseaduse § 32 alusel raadamisena ehk raiena, mida tehakse, kui maad soovitakse kasutada muul eesmärgil kui metsa majandamiseks. Kui kaitsevööndis lubatakse uuendusraiet, rakendub ehitusseadustiku § 70 lõike 2 punkt 1, mille kohaselt on keelatud ohustada ehitist või selle korra kohast kasutamist. Sellest tulenevalt tuleb säilikpuud jätta teest sellisesse kaugusesse, et need murdumisel ei takista tee kasutamist. Selleks ei ole vaja muuta seadust. KeMi hinnangul piisab tõhusamast selgitustööst (ajakirjandus, ametnike koolitus jne).</p>
2. Maaeluministeerium	<p><u>Ettepanek</u> eelnõu seletuskirja osas 3 (eelnõu p 1) täpsustada, et eelnõu punktiga 1 kavandatava muudatuse põhjuseks on metsaseaduses sätestatud metsaressursi arvestuse riikliku registri (edaspidi <i>metsaregister</i>) pidamise eesmärgi mittevastavus tegelikkusele osas, mis käsitleb metsa kasutamise kitsenduste kohta arvestuse pidamist.</p> <p><u>Põhjendus</u> Vastasel juhul võib eelnõu seletuskirjast välja lugeda, et metsaregistri pidamise eesmärk tervikuna ei vasta tegelikkusele.</p>	<p><u>Arvestada</u> Seletuskirja on täiendatud ettepaneku kohaselt.</p>
3. Maaeluministeerium	<p><u>Ettepanek</u> seletuskirja osas 3 (eelnõu p 10) rõhutada, et „Eesti maaelu arengukava 2014–2020“ meetme 8 „Metsaala arengu ja metsade elujõulisuse parandamine“ raames antava metsaala arengu ja metsade elujõulisuse parandamise investeeringutoetuse saamiseks kehtib jätkuvalt nõue, et metsakahjustuste kõrvaldamiseks ja –taastamiseks võib toetust taotleda metsamaa kohta, mille</p>	<p><u>Arvestada</u> Seletuskirja on täiendatud</p>

Märkuse esitaja	Märkuse sisu	Märkuse arvesse võtmine või arvestamata jätmise põhjendus
4. Maaeluministeerium	<p>inventeerimisandmed on kantud metsaregistrisse.</p> <p>Eelnõu punktide 25–34 kohaselt muutuvad metsateatise esitamise ja menetlemisega seotud toimingud. Teeme ettepaneku nimetatud muudatustest parema arusaadavuse eesmärgil täiendada eelnõu seletuskirja tabeliga, milles märkida juhud, kui metsateatise peab või ei pea esitama, ning milles tuua välja konkreetsel juhul kohaldatavad menetlustoimingud (arvestades sealhulgas ka erinevaid metsateatise esitamise viise).</p>	<p><u>Mitte arvestada</u> Kuna kord sisuliselt ei muutu, ei pea seda vajalikuks. Eelnõukohase seadusega ajakohastatakse metsateatise esitamise viisid, lisandub vaid metsakaitseeksperdi akti alusel raie tegemise võimalus metsateatist esitamata ühe aasta jooksul eksperdi tegemisest. Muudel juhtudel jäävad metsateatise esitamise nõuded samaks.</p>
5. Eesti Keskkonnaühenduste Koda	<p>Ei toeta lageraieks lubatud raievanuse langetamist kuuse lageraiel.</p> <p>Põhjendus: Selline muutus oleks suure negatiivse mõjuga metsade elurikkusele ja vajaks selget kompensatsioonimehhanismi elurikkuse kaitseks. Seda seisukohta väljendasid nii EKO kui ka mitmed teised osapooled ka metsaseaduse muutmise väljatöötamiskavatsuse tutvustamise protsessis ja Keskkonnaministeeriumi metsaosakonnaga peetud arutelul mais 2016. Nimetatud kohtumisest ja ministeeriumi pressiteatest (http://www.envir.ee/et/uudised/ metsaseadusemuudatuste-osas-jouti-huvigruppidega-uksmeelele) järeldasime, et see on kokkulepe Keskkonnaministeeriumiga, mille järgi kavandatud raievanuste langetamiseks on enne vajalik katta rangelt kaitstavate metsade tüpoloogilised vajakud kuuseenamusega puistutes. Paraku on need vajakud endiselt katmata, katmiseks ei ole konkreetset plaani (seletuskirja kohaselt „võimaluse korral vähendatakse nimetatud vajakuid“) ning eelnõu seletuskirjas leitakse, et raievanuste alandamise mõju looduskeskkonnale on „neutraalne ning see tagatakse iga puistu korral säilikpuude jätmise (10–20 suuremat puud hektari kohta) nõude ja metsa uuendamise kohustuse täitmisega.“</p>	<p><u>Arvestada osaliselt</u> Seletuskirja on lisatud täiendavad selgitused tüpoloogiliste vajakute vähendamise meetmete kohta varem kokkulepitu kohaselt. Lisaks märgime, et raievanuse alandamine ei too kaasa olulist raiemahtude suurenemist. IA ja I boniteedi kuusikutes nendes vanuseklassides, kus pärast muudatust on võimalik vanuse järgi teha täiendavalt lageraiet, on raiet lubava diameetri järgi juba täna võimalik lageraiet teha u 80% ulatuses erametsadest.</p>
6. MTÜ Kotkaklubi	<p>Planeeritud kuusikute raievanuse vähendamine kahjustab kindlasti kuuseenamusega metsade elustiku seisundit. Kuuse-enamusega puistuid kasutavad pesitsuspaigana mitmed vanade metsade linnuliigid (nt must-toonekurg,</p>	<p><u>Arvestatud osaliselt</u> Seletuskirja on täiendatud, vt eelmine punkt.</p>

Märkuse esitaja

Märkuse sisu

Märkuse arvesse võtmine või arvestamata jätmise põhjendus

laanerähn, kanakull), kes on ohustatud ja kaitsealused liigid ning paljud neist langeva arvukusega. Kuusikud on juba praegu suurima majandussurve all ja raievanuste alandamine suurendab seda veelgi. Kuuse-enamusega metsade ja nendega seotud elustiku kaitse tagamiseks tuleb täita rangelt kaitstud metsade tüpoloogilised vajakud laane- ja salumetsade osas. Seda kirjeldatakse metsaseaduse muutmise eelnõu seletuskirjas ja selle on Keskkonnaministerium osapooltega kokku leppinud (<http://www.envir.ee/et/uudised/metsaseaduse-muudatuste-osas-joutihuvigruppidega-uksmeelele>). Rangelt kaitstavate metsade vajakute täitmise olulisust suurendavad lisaks raievanuste alanemisele ka planeeritud metsaseaduse muudatused, millega leevendatakse kaitsealade piiranguvööndites kehtinud raiepiiranguid.

Rangelt kaitstud metsade tüpoloogiliste vajakute katmiseks soovitame rakendada järgmisi võimalusi:

- a. Jätkuvalt riigi omandis olevate maade (JROM, nüüd enamuses RMK hallata) hulgast suurte ning majandamata salu- ja laanemetsaalade valimine ning seal kaitse tagamine.
- b. Kaitsealade ümbertsoneerimine – tsoneeringute muutmine salu- ja laanemetsade range kaitse tagamiseks, sh hoiualade kaitsealadeks tegemine, on jätkuvalt väga oluline tegevus.
- c. Vääriselupaikade kordusinventuur riigimaadel

7. MTÜ Kotkaklubi

Seoses haruldaste ja kõrge kaitseväärtusega linnuliikide praktilise kaitse tagamisega tuleks täiendada hetkel kehtiva metsaseaduse § 41 lg 14 järgmiselt (täiendus allajoonitud kirjas): Metsateatist esitamata või metsaressursi arvestuse riiklikus registris registreerimata võib metsaomanik raiuda kuni 20 tihumeetrit puitu kinnisasja kohta aastas, välja arvatud projekteeritavate kaitsealade või püsielupaikade sihtkaitsevööndites.

Nimetatud ettepanek lähtub vajadusest välistada kaitsealuste liikide elupaiku kahjustavad raied projekteeritavates sihtkaitsevööndites, kus majandustegevus oleks püsielupaikade moodustamise korral edaspidi keelatud, sest raied kahjustavad kaitse-eesmärki. Praegune metsaseadus võimaldab raiuda kuni 20 tm ühe kinnisasja piires ka I ja II kaitsekategooria liikide elupaikades (väljaspool

Mitte arvestada

Nii projekteeritavate kui ka kehtestatud kaitsealade ja püsielupaikade kaitset reguleeritakse looduskaitseadusega. LKSi § 50 lõikes 2 on loetletud liigid ja esitatud püsielupaikade raadiused, kus hakkab kohe pärast elupaiga avastamist kehtima kaitsekord. Lisaks rakendub isendikaitse. Püsielupaikade ja kaitsealade projekteerimine jääb metsaseaduse reguleerimisalast välja.

Märkuse esitaja**Märkuse sisu****Märkuse arvesse võtmine või arvestamata jätmise põhjendus**

pesitsusperioodi), kuhu on planeeritud moodustada sihtkaitsevöönd. Näiteks raie Vormsil I kaitsekategooria liigi, kassikaku, elupaigas ja projekteeritavas sihtkaitsevööndis, kus kuni 20 tm raie oli Keskkonnainspektsiooni menetlusotsuse alusel seaduslik projekteeritavas püsielupaiga sihtkaitsevööndis (Keskkonnainspektsiooni kiri 23.07.2015 nr -Lä-6-21/56-2).

8. Eesti Erametsaliit

Metsaseaduse § 10 lõikes 1 asendatakse sõna „toetab“ sõnadega „võib toetada“. Eesti Erametsaliit ei toeta MS-i muutmise eelnõu muudatust, millega vähendatakse võimalusi planeerida riigi pikaajalisele huvile suunatud metsamajanduslikke tegevusi, mida metsaomanik oma piiratud majanduslike võimaluste või metsaomandi väiksuse tõttu ei pruugi olla võimeline ellu viima. Nende toetuste abil aktiveeritakse metsaomanikke metsi majandama – metsamajanduslikke töid tegema, puitu turule tooma ning nende tegevuste tulemusel laekub riigikassasse suurem hulk makse ja tekivad töökohad maapiirkonnas. Nii luuakse siseriiklike metsandustoetuste abil lisandväärtust. Seega võib nende toetuste järsu kärpimise mõju tuua kaasa hoopis kulude kasvu, kuna tellitavate tööde vähenemise mõjul võivad tõusta teenuste hinnad, hindade tõusu tõttu väheneb erametsaomanike aktiivsus metsi majandada, tellitakse vähem metsamajanduslikke töid – väheneb tööhõive maapiirkondades ja riigile laekub seetõttu arvestataval hulgal vähem maksutulu. Uuringu „Erametsade majandamise 2013. ja 2014.aasta kattetulu arvutamise analüüs“ kohaselt loob iga miljon tihumeetrit puidu raiet ligi kolm tuhat töökohta ja iga raiutud tihumeeter toob keskmiselt 70 eurot maksutulu riigile. Seetõttu ei ole siseriiklike metsandustoetuste kärpimine seoses KIKile aastas keskkonnatasudest keskkonnaprojektide toetamiseks laekuvate summade vähendamisega kuidagi põhjendatud. Siseriiklike metsandustoetuste puhul on tegemist riigi poolt võetud kohustusega, mille eesmärgid on seatud Eesti metsanduse arengukavas aastani 2020 ja mille põhieesmärk on metsade tootlikkuse ja elujõulisuse ning mitmekesise ja tõhus kasutamise tagamine.

Mitte arvestada

Seletuskirja on täpsustatud. Sõnastuse muutmisega ei kaasne automaatselt oluline või suur toetuse kärbe. Täpsemalt sätestab toetuse andmise ja menetlemise korra ministri määrus ning selles etapis otsustatakse konkreetselt, milliseid toetusi antakse.

9.	Eesti Erametsaliit	<p>Ettepanek: muuta MS muutmise seaduse eelnõu punktis 13 toodud § 12² lõiget 5² ja sõnastada see järgenvalt: (5²) Isik, kelle metsakorraldaja tunnistus on kehtetuks tunnistatud, võib 24 kuu möödudes kehtetuks tunnistamise kuupäevast esitada taotluse metsakorraldaja eksami ja katsetöö sooritamiseks.“</p> <p>Põhjendus: Metsaomanike jaoks on endiselt probleemiks mõningate metsakorraldajate töö kvaliteedis esinevad puudused. Eesti Erametsaliit esitas</p>	<p>Arvestatud</p> <p>Eelnõu § 1 punktiga 16 kavandatud seaduse § 12² lõiget 5² on muudetud ettepaneku järgi.</p>
----	--------------------	--	---

Märkuse esitaja

Märkuse sisu

Märkuse arvesse võtmine või arvestamata jätmise põhjendus

		04.04.2013 ettepanekud seaduse muudatusteks. Muudatusi metsakorraldajate töös kehtestati metsaseaduse 01.07.2014 a. jõustunud redaktsiooniga, kuid muudatused ei ole olnud piisavad ning endiselt on probleeme tahtlikult ebakvaliteetse tööga. Seaduseelnõusse on lisatud punkt, mis lubab metsakorraldaja tunnistuse kehtetuks tunnistada, kui isik on rikkunud metsakorraldustöödele esitatavaid nõudeid. Eelnõu kohaselt on isikul, kelle metsakorraldaja tunnistus on kehtetuks tunnistatud, 12 kuu möödudes kehtetuks tunnistamise kuupäevast õigus esitada taotlus metsakorraldaja eksami ja katsetöö sooritamiseks. Leiame, et 12 kuud on rikkuja distsiplineerimiseks liialt lühike aeg.	
10.	Eesti Erametsaliit	<u>Ettepanek</u> : muuta § 41 ja muuta metsateatise kehtivusaega seniselt 12 kuult 24 kuule. <u>Põhjendus</u> : Eestis on talvine raieaeg võimaldav periood tihti nii lühike, et metsaomanikel jääb metsateatis ühe kalendriaasta jooksul realiseerimata. Metsateatise kehtivusaja pikendamisega vähendatakse võimalust, et metsa majandamiseks ebasobivast ilmastikust või heitlikust turusituatsioonist tingituna jääb planeeritud metsamajandustöö teatise kehtivusperioodil realiseerimata ning kavandatud tööde elluviimiseks oleks vaja korrata samasisulise metsateatise esitamist. Nii vähendatakse metsa majandamist takistavat bürokraatiat, mis muuhulgas aitab kaasa Eesti metsasektori konkurentsivõime suurendamisele Põhjamaade metsasektoritega võrreldes. Metsateatise perioodi pikendamine aitaks kaasa ka halduskoormuse vähendamisele.	Mitte arvestada Metsateatise kehtivuse pikendamine raskendaks metsa uuendamise kohtuste täitmise jälgimist ja raiestatistika kogumist, kuna ei ole teada, millisel aastal raieatakse. Metsateatise esitamise korda on plaanis keskkonnaministri määrusega muuta selliselt, et samale alale uue metsateatise esitamisel eelmise metsateatise kehtivuse ajal muutub seni kehtiv metsateatis automaatselt kehtetuks. Seda võimalust saaks kasutada just olukorras, kus mingil põhjusel jääb raie raieperioodi jooksul tegemata.
11.	Eesti Erametsaliit	MSi muutmise seaduse eelnõu kohaselt saaks edaspidi vääriselupaiga lepinguid sõlmida vaid väljaspool kaitstavat loodusobjekti. Vääriselupaiga lepingute sõlmimise võimalus võiks jääda. Vääriselupaiga kaitsemeetmete korrastamine ja muutmine ei tohi halvendada erametsaomaniku olukorda ega võimalust saada õiglast kompensatsiooni.	Mitte arvestada Metsaseaduse muutmise eelnõu kohaselt ei muudeta VEPide kaitsekorda eramaadel, kuna ka täna kehtiv seadus ei võimalda VEPi lepingut sõlmida kaitstaval loodusobjektil asuva VEPi kaitseks. Teemat on põhjalikult kirjeldatud seletuskirjas.
12.	Eesti Erametsaliit	Riik võiks kaasata VEPi lepingute sõlmimiseks eraõiguslikust juriidilisest isikust erametsandust arendava organisatsiooni. Keskkonnaministrile tuleb selleks anda vastav volitus sõlmida haldusleping. Muudatus võimaldaks metsaomanike aktiivsemat kaasamist lepingute sõlmimisele kui senine töökord.	Mitte arvestada KeM ei pea põhjendatuks tänase partneri, kelleks on SA EMK, väljavahetamist. See tooks paratamatult kaasa täiendavaid kulusid riigile. EMK-l on pikaajalised kogemused lepingute sõlmimisel ja praeguse süsteemi muutmine ei

Märkuse esitaja

Märkuse sisu

Märkuse arvesse võtmine või arvestamata jätmise põhjendus

			ole vajalik.
13.	Rahandusministeerium	Ettepanek: Lisada § 29 lõike 9 lõppu järgmine lõike: „... ning kaitstava loodusobjektiga või kalda piiranguvööndiga vahetult piirnevat ala.“. Põhjendus: Eelnõu punktiga 19 pakutav metsaseaduse § 29 lõike 9 uus sõnastus on mitmetimõistetav ega arvesta vajadusega vältida kumulatiivselt suurte lageraielankide teket ka kaitstava loodusobjekti ja kalda piiranguvööndiga vahetult piirneval kinnistul /metsaeraldisel. Piiranguteta lageraie tegemine vahetult kaitstava loodusobjekti või kalda piiranguvööndi piiril võib tuua kaasa tuulemurru, tuuleheite, erosiooni ja/või muu soovimatu mõju kaitstava loodusobjekti kaitse-eesmärgile või kalda piiranguvööndi eesmärgile. Seetõttu on eesmärgipärane sätestada kogupindala piirangukehtivus ka vahetult nende kaitstavate aladega piirneval alal.	Mitte arvestada Ei pea vajalikuks piiranguvööndile omakorda piirangutega vööndit ümber teha. Metsaomandi kasutamise piiramine väljaspool kaitstavaid alasid ei ole põhjendatud. Piiranguvööndid on moodustatud selliselt, et olulised väärtused on kaitstud.
14.	Rahandusministeerium	Seoses vääriselupaikade regulatsiooni muutmisega võib tekkida kohalike omavalitsuste õigustatud ootuste riive. Eelnõu kohaselt kaasneb muudatustega kahel kohalikul omavalitsusel ja Maaülikoolil tulude vähenemise, mistõttu on vaja seletuskirjas näidata reaalne mõju ja prognoos, kas seaduse muudatuse järgselt selliseid vääriselupaiku täiendavalt juurde luuakse.	Mitte arvestada Seletuskirjas on juba selgitatud nii reaalselt mõju kui esitatud ka prognoos. Muudatus puudutab kahte omavalitsust, kellel on täna kehtivad lepingud ja saamata jäänud tulu ka kompenseeritud (vt seletuskirja p 5.2.1.2) Uute VEPide moodustamist ega uut VEPide inventeerimist ei ole väljaspool riigimetsi kavandatud.
15.	Rahandusministeerium	Seletuskirja 5. punkti alapunktides ja 6. punktis on viidatud muudatusega riigile kaasnevale kokkuhoiule. Samas on summaline hinnang antud ainult Riigimetsa Majandamise Keskusele kaasnevale kokkuhoiule. Palume tuua välja kulude kokkuhoiu summad või indikaatiivsed näitajad ka teiste riigiasutuste kohta.	Mitte arvestada Viidatud seletuskirja punktid ei käsitle seadusemuudatusega kaasnevat kokkuhoiu riigiasutustele. Nimetatud punktides on esitatud näitena hinnang RMK kui metsamajandaja kokkuhoiu kohta ning räägitakse üldiselt metsaomanikele kaasnevast kokkuhoiust. Eraldi on RMK välja toodud seepärast, et näidata suurima metsamajandaja/metsaomaniku kokkuhoiu eeldatav summa.